

การวิเคราะห์ทำนองสวดพระอภิธรรมในพิธีศพหลวง (AN ANALYSIS OF THE THAI BUDDHIST SACRED CHANT IN A FUNERAL CEREMONY UNDER ROYAL PATRONAGE)

เดชา ศรีคงเมือง 4437416 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: อุดม อรุณรัตน์ กศ.บ.,ณรงค์ชัย ปิฎกฤษดิ์ กศ.บ.,กศ.ม.,ศศ.ม.  
อนรรฆ จรรย์ยานนท์ ก.บ.,M.M., สอนอง กลังพระศรี ศป.บ.,ศศ.ม.

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงวิเคราะห์ดนตรีนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจบริบทและลักษณะเฉพาะทางดนตรีของทำนองสวดพระอภิธรรมในพิธีศพหลวงตามวิธีวิทยาทางดนตรีวิทยาและมานุษยดนตรีวิทยา สวดพระอภิธรรมในพิธีศพหลวงเป็นพุทธศาสนพิธีเพื่อเชิดชูเกียรติแก่ผู้มีคุณูปการต่อชาติและพระมหากษัตริย์ โดยมี “พระพิธีธรรม” เดิมเรียกว่า “พระคู่สวด” เป็นผู้สวดเฉพาะและสวดด้วยทำนองเฉพาะที่เรียกว่า “กะ” มีลักษณะสำคัญคือ 1) ใช้บันไดเสียงชนิด 3 เสียงซึ่งมีพิสัยเป็นคู่ 4 เพอร์เฟกต์ 2) โครงสร้างรูปแบบเป็น ส่วนเกริ่นนำ ส่วนหลัก และส่วนลงจบ 3) นำทำนองพบทั้งจังหวะสามเสมอและชนิดจังหวะลอย 3) การบรรจุกำสวดในทำนองมี 3 ลักษณะคือ พยางค์เดี่ยว กลุ่มโน้ต และเอื้อนแบบเมลิสมติก 4) รูปแบบวลีทำนองเป็น “สโตรฟิก” 5) เสียงศูนย์กลางเพียงหนึ่งเสียงมีฐานะเป็นเสียงคิงคูดในทำนองและใช้เป็นเสียงลงจบทำนองสมบูรณ์ 6) ทำนองและการเปล่งเสียงคำสวดที่สอดคล้องกันในลักษณะการแยก การยึดและการขยาย ขณะเดียวกันตกแต่งและต่อเติมด้วยเม็ดพรายชนิดต่างๆ 7) พบกลายเสียงการแทรกพยางค์เพิ่มเติมการกลมกลืนเสียงส่วนในภาพรวมผลทางธรรมชาติที่ไม่มีหน่วยเสียงของภาษาบาลีส่งผลให้เกิดทำนองในลักษณะเสียงคิงคูดเพียงเสียงเดียว การเปล่งเสียงมุ่งเพื่อให้เกิดความงามจึงพบกระบวนการเปล่งเสียงในลักษณะพิเศษและเม็ดพรายต่าง ๆ ขึ้น นอกจากนี้พบเม็ดพรายชนิดเดียวกับการขับร้องเพลงไทยและคุณลักษณะของทำนองสัมพันธ์กับการสวดพระเวทของอินเดีย

ทำนองสวดที่ทำการวิจัยนี้นับเป็นดนตรีพิธีกรรมชนิดขับร้องอันหนึ่งในในสังคมไทยซึ่งได้แสดงองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างคำกับทำนองในเชิงคีตศิลป์ที่น่าสนใจ ประเด็นด้านการก่อตัวด้านคุณลักษณะทางดนตรีในวรรณศิลป์ และความสัมพันธ์เชิงเครือญาติวัฒนธรรมดนตรีของการสวดไทยในระดับมหภาค จึงเป็นประเด็นที่ต้องทำให้เกิดความชัดเจนในทุกมิติการศึกษา

คำสำคัญ : ดนตรี / สวด / วิเคราะห์ / พิธีศพ / ศาสนาพุทธ

326 หน้า ISBN 974-04-6745-8

## AN ANALYSIS OF THE THAI BUDDHIST SACRED CHANT IN A FUNERAL CEREMONY UNDER ROYAL PATRONAGE.

DECHA SRIKONGMUANG 4437416 MSMS/M

M.A.(MUSIC)

THESIS ADVISORS : UDOM AROONRATTANA,B.Ed. NARONGCHAI  
PIDOKRATCHATA B.Ed., M.Ed., M.A. ANAK CHARANAJANANDA, B.Ed., M.M.  
SANONG KLANGPRASRI,B.F.A., M.A.

## ABSTRACT

The purpose of this analytical research was to investigate both contexts and musical characteristics of the Thai Buddhist chanting melody which is performed in funeral ceremony under royal patronage.

The methodologies of this thesis are derived from musicological and ethnomusicological perspectives, whose contexts are concerned with the historical aspects and ritual procedures of the chanting. The selected musical samples were transcribed and analyzed to determine Musicological characteristics which make the chanting distinguished from any other Thai Buddhist chants.

This Buddhist funeral chant is a dignity for crediting a person who has tremendously benefited the nation or the king. The chanting in the rite is traditionally performed by "*Phra Phitheetham*"(a royally ritual monk), previously such monks were called "*Phra Khusuad*", only these monks may use the special melody called "*Ka*". A "*Ka*" consists of 1)a tritonic scale in perfect 4<sup>th</sup>; 2)a three-part formal structure that consists of an introduction, main section, and conclusion; 3) both metric and non-metric rhythm; 4) syllabic, neumatic, and melismatic text settings; 5) a strophic phrasal form; 6) a central tone used as a gravity tone and an ending note of melody as well; 7) melody and textual articulation accorded by syllabification, expansion, extension, decoration, and prolongation by embellishments. Articulation found in the "*Ka*" was sound change, interpolation of auxiliary texts, and assimilation between words. The monotonic nature of the Pali language causes a melodic style as illustrated by the gravity tonic style. Art of articulation of texts influences a unique sound and embellished production. Certain parts of the chanting melody share a musical similarity to Thai classical singing and Indian Vedic chants.

This Buddhist funeral chant as a vocal ritual music of the Thai society indicates interesting musical components and relations between words and melodies. In further study, music construction aspects of art created language and music-culture relationships in terms of Buddhist chanting between Thai and other neighboring countries could be investigated.

KEY WORDS : MUSIC / CHANT / ANALYSIS / FUNERAL / BUDDHISM

326 P. ISBN 974-04-6745-8